

Årsrapport 2024 – Det humanistiske fakultet

Innledning

I likhet med de andre fakultetene, og sektoren for øvrig, står HF overfor et mer utfordrende økonomisk framtidsbilde. Hovedgrunnen til dette er mange år med rammekutt av forskjellig slag. I nedgangstider er det enda viktigere å arbeide strategisk. Det er derfor grunn til å framheve at fakultetets strategiske satsinger hadde oppstart i 2024. Satsingene representerer vesentlige investeringer for å ruste oss bedre for framtiden.

For første gang bruker HF en vesentlig del av sine strategimidler på studiefeltet, og alle instituttene arbeider godt for å benytte midlene til kvalitetsforbedringer. Utdanningssatsingen samler seg om noen felles tiltak, og dette bidrar til en bedre samhandling på tvers av organisasjonen. I 2024 har det vært et særlig fokus på førsteårsstudentene, systematisk bruk av læringsassistenter i utdanningene, og digital kompetanse i studiene.

Forskningssatsingene samler seg også om to overgripende tematikker som er sentrale i fakultetets strategi: det digitale og det grønne skiftet.

I 2024 arrangerte HF den andre humaniorafestivalen, denne gang med «Inn i historien» som tema og overskrift. Historiefaglige tematikker favner hele fakultetet, og HF var i de to ukene festivalen varte synlig til stede i hele byen, gjennom samarbeid med Oslo kommune, Deichman og flere av byens teatre, blant annet.

Utdanning

Studiepoeng per student

Fakultetet har hatt en positiv økning i indikatoren «studiepoeng per student», med over ett studiepoeng mer i gjennomsnitt per student enn i 2023. Instituttene har lagt ned mye innsats for å få studiepoengsproduksjonen opp, og dette er trend vi håper varer. Studiepoeng per student er en sentral kvalitetsindikator for utdanning hentet fra Tableau og viser, med noen omregninger, hvor mange studiepoeng HFs studenter tar i gjennomsnitt per år.

Institutt	2020	2021	2022	2023	2024
	Studiepoeng per student				
Institutt for arkeologi, konservering og historie	44	40,6	40,9	41	41,9
Institutt for filosofi, idé og kunsthistorie og klassiske språk	39,5	39,5	36,8	38,1	38,3
Institutt for kulturstudier og orientalske språk	40,9	41,2	38,4	39,9	39,6
Institutt for lingvistiske og nordiske studier	36,1	36,4	34,2	35,1	36,9
Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk	34,8	32	30,3	30,8	34
Institutt for medier og kommunikasjon	41,8	43,3	41,4	42,5	41,1
Institutt for musikkvitenskap	48,5	46,5	46	45,7	46,4
Gjennomsnitt for HF	40,9	38,9	37,7	38,1	39,4

Kilde: [Nøkkeltall studier: Studier - Tableau Server](#)

Fakultetet økte fra 38,1 studiepoeng per student til 39,4 studiepoeng per student. Dette er nest høyest i fem-årsperioden, etter toppåret 2020. Det er fremdeles tre institutter som ligger over 40 studiepoeng per student, høyest snitt har Institutt for musikkvitenskap med 46,6. Det er store variasjoner mellom instituttene, med 12,4 poeng i forskjell mellom høyest og lavest.

Oppgangen i studiepoeng per student gjelder både for master og bachelor. Det har vært en liten nedgang i antall studenter totalt på fakultetet, mens antall studiepoeng disse studentene har tatt har økt.

På UiO er snittet for studiepoeng per student 45,2, opp 0,7 poeng opp fra 2023. At studentene som går på HF har høyere økning av antall studiepoeng i snitt, enn UiO, kan være et tegn på at fakultetets ekstra innsats på utdanningssiden gjennom flere år gir uttelling.

Utveksling

Tabell 1 – totalt antall utvekslingsstudenter inn- og ut ved HF

Avdelingsnavn	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Det humanistiske fakultet	255	255	120	45	160	200	200
Institutt for arkeologi, konservering og historiske studier	115	90	50	45	115	110	105
Institutt for filosofi, ide- og kunsthistoriske og klassiske språk	35	45	20	50	50	45	45
Institutt for kulturstudier og orientalske språk	175	160	120	30	120	155	165
Institutt for lingvistiske og nordiske studier	70	60	60	60	95	80	85
Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk	135	130	70	80	110	110	85
Institutt for medier og kommunikasjon	40	30	10	25	35	35	30
Institutt for musikkvitenskap	10	10	5	5	10	10	15
Sum	845	780	455	335	695	745	735

Kilde: DBH - Tall og statistikk > Statistikk > Internasjonalisering > Rapport

Tabell 2 – utreisende utvekslingsstudenter fra HF med institutter

Avdelingsnavn	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Det humanistiske fakultet	80	70	35	20	50	75	60
Institutt for arkeologi, konservering og historiske studier	60	50	15	20	30	35	35
Institutt for filosofi, ide- og kunsthistoriske og klassiske språk	10	20	5	20	15	15	15
Institutt for kulturstudier og orientalske språk	115	115	100	10	55	90	100
Institutt for lingvistiske og nordiske studier	10	15	20	20	20	15	15
Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk	90	75	30	35	60	40	30
Institutt for medier og kommunikasjon	15	15	10	25	35	35	30
Institutt for musikkvitenskap	5	5					5
Sum	390	370	210	135	250	275	270

Kilde: DBH - Tall og statistikk > Statistikk > Internasjonalisering > Rapport

Tabell 3 – innreisende utvekslingsstudenter fra HF med institutter

Avdelingsnavn	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Det humanistiske fakultet	175	180	85	30	110	130	140
Institutt for arkeologi, konservering og historiske studier	55	40	35	25	80	75	70
Institutt for filosofi, ide- og kunsthistoriske og klassiske språk	25	25	10	30	30	35	30
Institutt for kulturstudier og orientalske språk	60	45	20	20	65	65	70

Institutt for lingvistiske og nordiske studier	60	45	45	40	75	65	70
Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk	45	55	40	45	50	70	55
Institutt for medier og kommunikasjon	25	15	5	10	20	30	20
Institutt for musikkvitenskap	5	5	5		10	5	10
Sum	450	410	240	200	450	470	460

Kilde: DBH - Tall og statistikk > Statistikk > Internasjonalisering > Rapport

Antall ut- og innreisende utvekslingsstudenter ved HF i 2024 er noe lavere enn i 2023, mens antall utreisende utvekslingsstudenter ved HF ligger ganske likt som for 2023.

Ser man på utreisende programstudenter alene, viser DBH-tallene at HF fortsatt er fakultetet som sender flest studenter på utveksling ved UiO med 270 studenter, etterfulgt av SV med 225 studenter og MN med 195 studenter. Totalt har UiO gått fra 990 utreisende studenter i 2023 til 870 utreisende studenter i 2024.

Antall innreisende studenter ved HF gikk også noe ned fra 470 studenter i 2023 til 460 studenter i 2024, mens totalt antall innreisende studenter ved UiO går opp fra 1465 studenter i 2023 til 1525 studenter i 2024.

For å øke oppmerksomheten rundt utvekslingsmuligheter for våre studenter stod internasjonaliseringsteamet på fakultetet, og instituttene, ved flere anledninger på stand for å snakke med studentene om alle de mange utvekslingsmulighetene fakultetet tilbyr, og hvilken verdifull opplevelse det er.

HF-tallene om utveksling gjenspeiler ikke økningen i antall programstudenter ved HF som deltar på kortere internasjonal mobilitet som [blended intensive programs](#) (BiP), sommerskoler, Circle U initiativer og annen korttidsmobilitet som både Erasmusprogrammet og Stortingsmelding nr. 7 (2020-2021) åpner for og legger opp til. Det totale antallet studenter som reiste på korttidsmobilitet gikk fra 4 studenter i 2022 og 13 studenter i 2023, til hele 90 studenter i 2024.

Mye av korttidsmobiliteten skjer til UiOs Circle U-samarbeidspartnere Humboldt, UC Louvain, Aarhus Universitet og King's College London. Det er gledelig at HFs programstudenter 1) bruker mulighetene som ligger i Circle-U-samarbeidet, og 2) kan konkurrere om relativt få plasser og stipender til disse sommerskolene.

I 2024 har HFs mangeårige samarbeidspartner Dongguk University i Sør-Korea tilbudt 10 gratisplasser på sommerskole. Plassene var svært populære, med flere søkere enn plasser. Ordningen var vellykket og er videreført for sommeren 2025.

Studiedekanens besøk ved Humboldt i 2023 har gitt resultater i form av et populært korttidstilbud for bachelor- og masterstudenter fra HF. De tverrfaglige Henrik Steffens-seminarene ved Nordeuropa-Institut ved Humboldt har hatt rekorddeltagelse fra HF i 2024.

Utdanningssatsingen

Arbeidet med utdanning på fakultetet har i 2024 vært preget av studieaktiviteter igangsatt av en omfattende og ambisiøs utdanningssatsing, som del av fakultetets strategiske satsinger 2024 – 28. 52 millioner kroner over fem år vil bli tildelt instituttene, noe som gjør dette til den største enkeltsatsingen fakultetet har hatt på utdanningssiden. I løpet av 2024 er det flere konkrete aktiviteter som er blitt satt i gang:

Studiementorordning

Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk har en nyopprettet [studiementorordning](#). Her får alle førsteårsstudentene systematisk oppfølging fra 12 trygge og erfarne studenter hele første studieår. Gjennom jevnlig kollokviemøter, faglig-sosiale arrangementer og en fast kontaktperson får nye studenter hjelp til å finne seg til rette både faglig og sosialt i hverdagen på instituttet. Ordningen utvikles i tett samarbeid med studenter.

Klima, miljø og menneske

HF har i 2024 utviklet årets nye tverrfaglige klimastudium på UiO, kalt [Klima, miljø og menneske](#). Studiet inviterer studentene til å utforske menneskets forankring i, og innflytelse på naturen og fokuserer på menneskets relasjon til miljøet samt hvordan våre tanker, holdninger og kulturer former planeten. Forståelsen av menneskelig ansvar, atferd og etikk er sentralt i studiet. Studieprogrammet er et samarbeid mellom flere miljøer på HF og MN, SV, JF, TF, og har oppstart høsten 2025.

Videreutdanning i Klarspråk

Institutt for lingvistikk og nordiske studier har opprettet et videreutdanningstilbud i [Klarspråk](#), som det første av sitt slag i Norge. Studiet er samlingsbasert med fire fysiske og digitale samlinger over et år, slik at det kan kombineres med fulltidsjobb. Studentene skal lære å forstå klarspråkets samfunnsrolle, analysere tekster, gi kommunikasjonsråd og gjennomføre klarspråkprosjekter, samt anvende relevant teori i praktisk arbeid ved å knytte det til erfaringer fra egen arbeidsplass. Tilbudet retter seg mot de som jobber med klarspråk og kommunikasjon i både privat og offentlig sektor, eller som ønsker å dreie arbeidet sitt i den retningen. Studiet har oppstart høsten 2025.

Alumninettverk

I løpet av 2024 har Institutt for arkeologi, konservering og historie fått nesten 300 medlemmer i sitt nyopprettede alumninettverk, og arrangert to treff med fokus på nettverksbygging og faglige innlegg fra instituttets forskere. Institutt for musikkvitenskap har fått over 350 alumner i sitt nettverk og inviterte til et arrangement i regi av forskningsforum om musikk og kunstig intelligens. Flere alumner har gitt uttrykk for at de er glade for initiativet siden de savner kontakter med tidligere studenter og miljøet, og ønsker faglig påfyll og sosiale samlinger. Bedre utnyttelse av fakultetets alumner er et viktig virkemiddel for å styrke studienes arbeidslivsrelevans, både ved å ha kontakt med tidligere studenter, få innblikk i arbeidsmarkedet studentene skal ut i, fagets relevans og kunne bruke alumner inn i undervisningen. Fakultetet har utviklet et rammeverk for opprettelse av alumninettverk, personvernerklæring for lagring av data, mal for alumniregistrering i nettskjema og en landingsside for alle nettverkene: [HF Alumni](#).

Digitale ambassadører

Institutt for lingvistikk og nordiske studier har fått sine første digitale ambassadører. Det er utpekt seks faglige ansatte som skal ta et spesielt ansvar for styrke den digitale kompetansen på instituttet. Målet er å motivere til utvikling av digitale ferdigheter blant studenter og kolleger gjennom kompetanseheving, kollegaveiledning, arrangere seminarer/workshops og inkorporere god bruk av digitale verktøy i undervisningen. Ambassadørene har også delt erfaringer om å bruke KI i undervisning og vurdering, og studenter på flere emner får prøve ut KI-verktøy og reflektere rundt bruken. Dette initiativet har vist seg å være vellykket og bidrar til å øke den digitale kompetansen hos ansatte og studenter. Den store oppslutningen om seminarer og workshops viser tydelig at det er et sterkt ønske om å videreutvikle slike ferdigheter.

Andre studieaktiviteter

Jobbklar@HF

[Hver tirsdag gjennom hele studieåret](#) har studentene hatt tilbud om å møte karriereveiledere fra UiO og HF på stand og i veiledning for en prat om smarte valg underveis i studiene, jobbmuligheter og jobbsøk. I 2024 benyttet omkring 1250 HF-studenter seg av tilbudet. Studentene spør ofte om følgende: *Hva kan jeg bli? Hva bør jeg gjøre underveis i studiene for å få jobben jeg ønsker meg når jeg er ferdig? Kan jeg ta praksis? Kan jeg få tips til CV, søknad og intervju? Hvor kan jeg få veiledning?* Det er tydelig at studentene setter pris på en fysisk og uformell møteplass for å snakke om karriere.

Sky Campus Happiness Retreat

Som et tiltak for å styrke studentens psykiske helse arrangerte fakultetet «SKY Campus Happiness Retreat» der studentene fikk lære ulike meditasjons- og pusteøvelser, samt delta i yogaøker ledet av fire instruktører fra SKY Campus og Art of Living. Kurset ble holdt over tre ettermiddager og 50 studenter deltok. Basert på evaluering og dialog med studentene sa mange at dette var en svært positiv opplevelse. Ettersom dette er et opplegg som kjøres på Harvard, Yale, CBS, m.m. av en internasjonal organisasjon, ble det også beskrevet av noen som litt «amerikansk» og «spirituelt». Studentene som gjennomførte kurset ga tilbakemelding om at de opplevde mer energi, mindre anspenhet og stress, at de har fått nye sosiale bånd, bedre fokus, mer ro, økt tilstedeværelse, bedre humør og mindre engstelse. Ut ifra høye påmeldingstall og positive tilbakemeldinger, virker det som om dette treffer en «nerve» hos studentene. Fakultetet vil derfor fortsette med ulike måter å støtte studentenes mentale helse og trivsel underveis i studiene.

Bruk av kunstig intelligens (KI)

Kunstig intelligens har vært aktualisert gjennom arrangementer med temaer om skriving av effektive instruksjoner (prompts), akademisk redelighet, og KI's innflytelse på eksamen. Dette har skapt arenaer for erfaringsutveksling og utforskning av ansvarlig bruk av KI-teknologi for fakultetets ansatte. En arbeidsgruppe ved HF har også gjennomført en kartlegging av hvordan ansatte og studenter bruker generative KI-verktøy i språkundervisnings- og læring.

Hele HF Leser

I 2024 ble Hele HF Leser gjennomført for tredje gang. Hele HF Leser er et leseprosjekt rettet mot førsteårsstudentene på HF med mål om å fremme leseglede, konsentrasjon, og å skape et faglig-sosialt fellesskap på tvers av fagene. I 2024 ble boken Etterklang av Helga Flatland valgt ut og over 1000 eksemplarer ble delt ut til de nye studentene i studiestartsuken.

Fakultetet arrangerte forfatterbesøk med bokbad, lesesirkel og forlagsbesøk for studentene, og opprettet mikroemner knyttet til boken og bokens tema, blant annet om musikk, myter, kjønn, seksualitet, makt og norsk samtidslitteratur. Mikroemnene ble tatt av både studenter og nye (voksne) studentgrupper og emnene ga underviserne et format med større mulighet for innovativ, utforskende og nytenkende undervisning. Interessen for Hele HF Leser har også i 2024 vært stor og prosjektet har bidratt til positiv omdømmebygging for fakultetet, økt leseglede og fellesskap.

Forskning og forskerutdanning

Forskningsinfrastrukturutvalget

Behovet for forskningsinfrastruktur i fakultetets miljøer er økende, og HF's avsatte midler har i de senere årene blitt regulert for å møte behovet. Vedlikeholdet av UiOs veikart for infrastruktur samt både eksterne og institusjonelle utlysninger, krever i tillegg en mer stabil strategisk beredskap på fakultetsnivået.

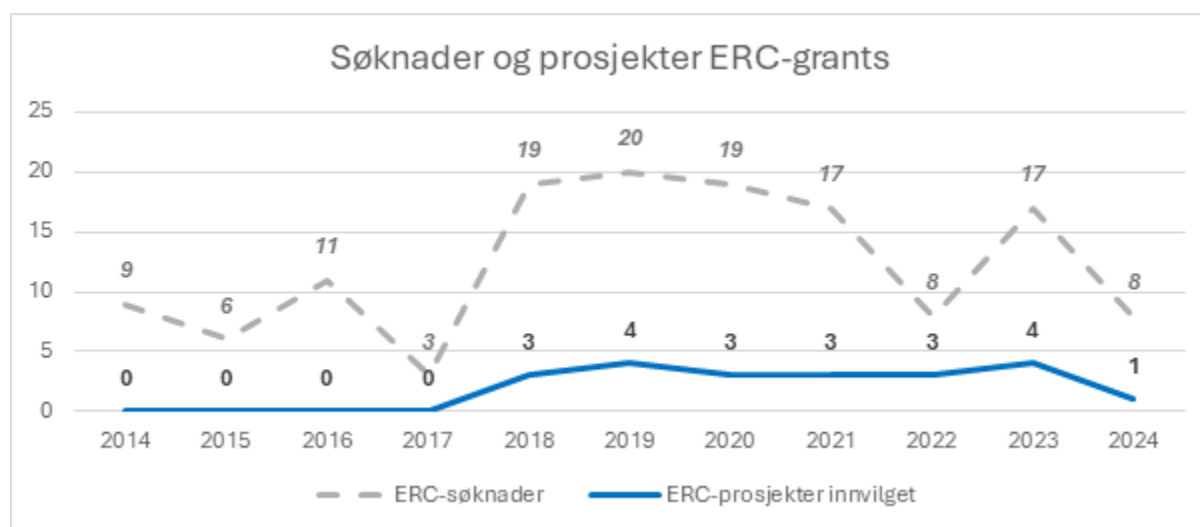
For å oppnå en mest mulig kvalitetssikret fordeling av fakultetets egne midler samt bidra til en helhetlig strategisk tenkning rundt infrastruktur i fakultetets fagmiljøer, har HF opprettet et infrastrukturutvalg. I dette utvalget, ledet av forskningsdekanen, sitter representanter for HFs mest utstyrstunge miljøer. Utvalget har en rådgivende funksjon overfor fakultetsledelsen knyttet til både fordeling av midler, revisjon av UiOs veikart for infrastruktur og prioritering av søknader til UiOs og NFRs utlysninger av midler.

EU

HF hadde i 2024 en nedgang i innvilgede søknader fra EU sammenlignet med tidligere år. Antall søknader og innvilgede prosjekter varierer imidlertid fra år til år, og tallgrunnlaget er for lite til at det er egnet til å trekke statistiske konklusjoner. Vi er derfor usikre på om resultatet fra 2024 reflekterer en trend, eller om det skyldes de små talls tilfeldighet. Vi har diskutert spørsmålet med forskningslederne, som mener dette skyldes tilfeldigheter og som forventer at søknadsaktiviteten tar seg opp i 2025.

I 2024 ble det innvilget ett Starting Grant: Sara Asu Schroer (IKOS) skal undersøke hva det betyr å leve med tørke i forskjellige klimatiske regioner i Europa i prosjektet [Living with Drought: Human-Environment Relationships in Drying European Landscapes](#).

Nedenfor følger et diagram som viser utviklingen i ERC-grants siden 2014. En utfordring med å lese dette diagrammet er at antall søknader er oppført året søknaden ble sendt, mens innvilgede søknader er oppført det året de ble innvilget. Noen søknader innvilges samme år, mens andre innvilges året etter. Uansett er både resultatet og antall søknader svakere enn i de foregående seks årene.

Tekstalternativ:

ERC-søknader innvilget/sendt: 0/9 i 2014, 0/6 i 2015, 0/11 i 2016, 0/3 i 2017, 3/19 i 2018, 4/20 i 2019, 3/19 i 2020, 3/17 i 2021, 3/8 i 2022, 4/17 i 2023 og 1/8 i 2024.

Av de som søkte i 2024 fikk HF innvilget tre Marie Skłodowska-Curie postdoktorstillinger:

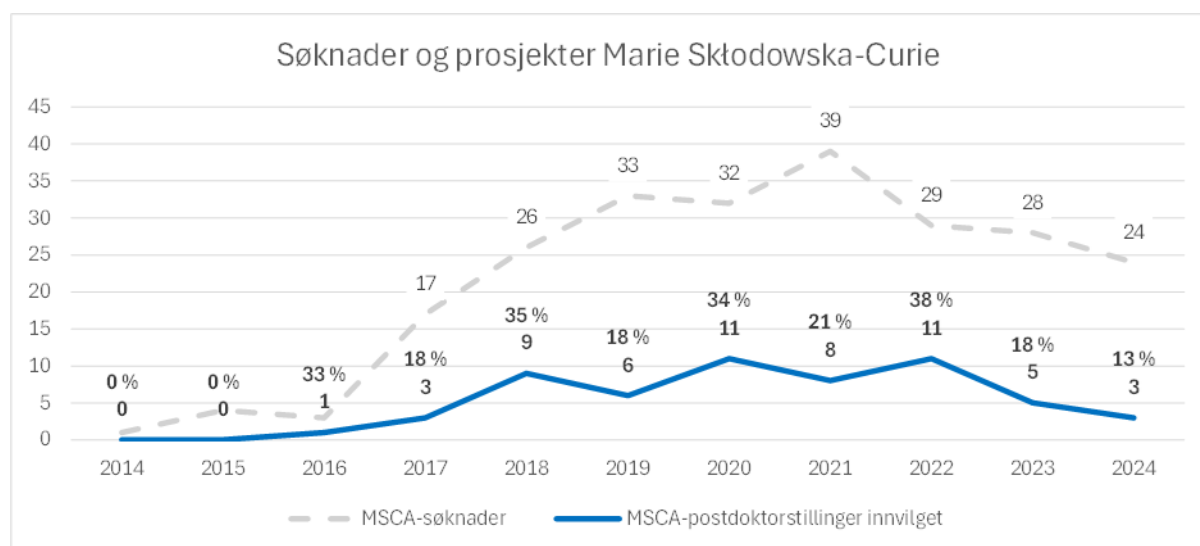
- Joseph Coughlan-Allen: *FUNCTIONUMUS: The FUNCTIONal Turn in MUSIC*. Med fokus på lofi-hiphop utforsker prosjektet hvordan strømming har påvirket musikk. Mentor: Ragnhild Brøvig (IMV).
- Martin Hamre: *FREITPWP: A History of Far-Right Europeanism in the Post-War Period*. Prosjektet omhandler opprinnelsen, utviklingen og oppløsningen av flere nyfascistiske

nettverk og organisasjoner som opererte på tvers av europeiske grenser i etterkrigstiden (slutten av 1940-tallet til 1970-tallet). Mentor: Elisabetta Cassina Wolff.

- Francesca Rosignoli: *RESIST: Democracies in the Climate Crisis: Redefining Citizenship and Statehood in Sinking States*. Med Tuvalu som eksempel utforsker prosjektet de juridiske implikasjonene for statsborgerskap når hele nasjoner står i fare for å forsvinne i havet. Mentor: Alejandra Mancilla (IFIKK).

Når det gjelder Marie Skłodowska-Curie postdoktorstillinger er tallene enklere å tolke. Søknadene sendes inn i høstsemesteret og resultatet foreligger tidlig året etter. Her har vi valgt å føre innvilgede prosjekter på det året søknaden ble sendt i diagrammet, slik at innvilgelsesraten står over antallet innvilgede postdoktorstillinger. Fluktuasjonene viser tydelig at dette i noen grad er tilfeldig, men vi merker oss at både antallet innvilgede søknader og innvilgelsesraten er lavere enn det har vært de siste årene.

HF's mange prosjekter de senere årene har vært et resultat av at vi, etter mønster fra Universitetet i København, laget et sentralisert opplegg rundt MSCA-søknadene. Det er trolig at konkurransen om midlene har blitt hardere etter at stadig flere universiteter lager støtteapparater for sine søkere.

Tekstalternativ:

Marie Skłodowska-Curie-søknader innvilget/sendt: 0/0 i 2014, 0/5 i 2015, 1/3 i 2016, 3/17 i 2017, 9/26 i 2018, 6/33 i 2019, 11/32 i 2020, 8/39 i 2021, 11/29 i 2022, 5/28 i 2023 og 3/24 i 2024.

I 2024 ble det også innvilget to EU-prosjekter med partnere fra HF. Dette dreier seg om:

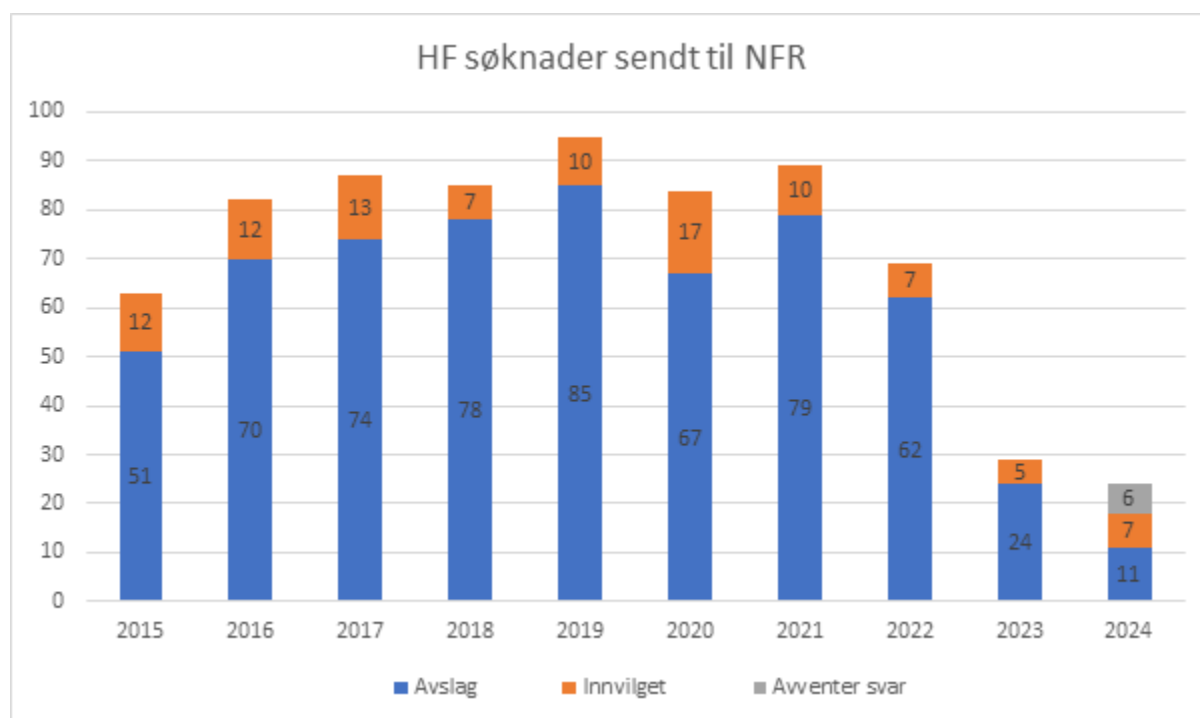
- [Fostering Linguistic Capital: A Roadmap for Reversing the Diversity Crisis and Activating Societal Benefits in Europe](#) der Haley De Korne og Åshild Næss (begge ILN) deltar som partnere.
- [Strategies to strengthen European linguistic capital in a globalised world](#) der Pia Lane (ILN) deltar som partner.

Forskningsrådet

Grunnet endringer Forskningsrådets finansieringsmodell og overgang til løpende søknadsmottak for FRIPRO, ble det sendt færre søknader til NFR i 2023 og 2024 enn tidligere. Innvilgelsesprosenten

holder seg derimot på et godt nivå og prosjekter kommer fra flere tematiske utlysinger enn tidligere.

HF har også lyktes i store utlysinger og fikk nylig innvilget et Senter for norsk som fagspråk (ILN, Prosjektleder Unn Røyneland), prosjektet *Norwegian diachronic corpus 200–1814* (ILN, prosjektleder: Dag Haug) under utlysingen for Forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet og er en sentral partner i prosjektet *Deconstructing 'home' in crisis - understanding intersecting crises through the lens of 'home'* (IKOS, prosjektleder: Hugo Reinert) gjennom utlysingen Collaboration of Humanities And Social Sciences in Europe (CHANSE).

Tekstalternativ:

Antall avslag: 51 i 2015, 70 i 2016, 74 i 2017, 78 i 2018, 85 i 2019, 67 i 2020, 79 i 2021, 62 i 2022, 24 i 2023 og 11 i 2024.

Antall innvilget: 12 i 2015, 12 i 2016, 13 i 2017, 7 i 2018, 10 i 2019, 17 i 2020, 10 i 2021 og 7 i 2022, 5 i 2023 og 7 i 2024. Avventer svar: 6 fra 2024.

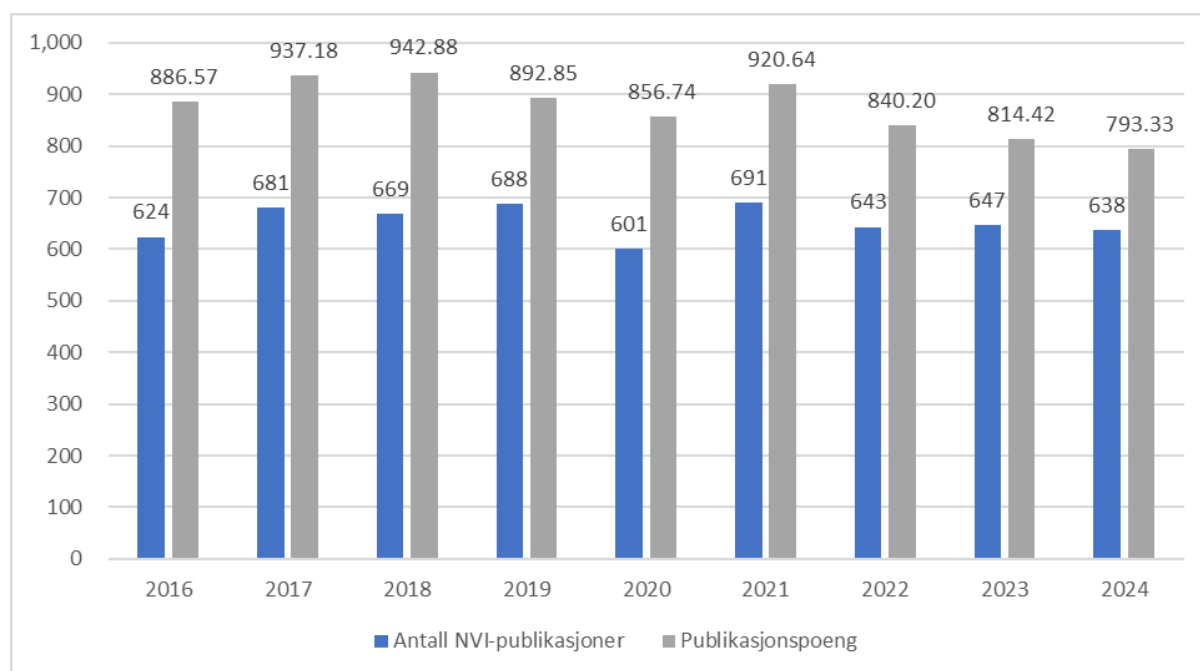
Prosjekter som fikk støtte fra Forskningsrådet i 2024:

- Towards detecting AI-generated disinformation: Fakespeak in the age of large language models. Prosjektleder: Silje Susanne Alvestad (ILOS). Program: SAMRISK
- The Impact of Generative Artificial Intelligence on Political Knowledge, Opinion Formation, and Democracy. Prosjektleder: Rune Karlsen (IMK). Program: Velferd, kultur og samfunn
- Artificial Intelligence in Real Life: Human-LLM Communication. Prosjektleder: Ingrid Lossius Falkum (ILN/IFIKK). Program: Velferd, kultur og samfunn
- Photography as a Survival and Diaspora-Building Tool in the Aftermath of 1915. Prosjektleder: Idil Cetin (IFIKK). Program: FRIPRO (Forskerprosjekt for tidlig karriere)
- Valuing Animals. Prosjektleder: Aksel Braanen Sterri (IFIKK). Program: FRIPRO (Forskerprosjekt for tidlig karriere)

- The Emergence and Stabilisation of Iconicity in Human Speech (ICONIC). Prosjektleder: Timo Roettger (ILN). Program: FRIPRO

Publisering

Fakultetet holder seg ganske stabilt på i gjennomsnitt rundt 650 tellende publikasjoner per år de siste årene. Endelig tall for publiseringsstatistikken 2024 foreligger først i midten av april, men foreløpige tall viser at poengtelling ved HF i 2024 er noe lavere enn årene før. Endringene fra år til år er ikke store, men foreløpig statistikk viser blant annet en nedgang i antall monografier (19 i 2024 mot i gjennomsnitt 29 i årene før) og antologikapitler (179 i 2024 mot i gjennomsnitt 216 i årene før). Det publiseres også mindre på nivå 2. I 2020 var andelen nivå 2 publikasjoner på rundt 37 %, mens den i 2024 ligger på rundt 34%.

Tekstalternativ:

Antall NVI-publikasjoner: 624 i 2016, 681 i 2017, 669 i 2018, 688 i 2019, 601 i 2020, 691 i 2021, 643 i 2022, 647 i 2023, 638 i 2024.

Publikasjonspoeng: 886,57 i 2016, 937,18 i 2017, 942,88 i 2018, 892,85 i 2019, 856,74 i 2020, 920,64 i 2021, 840,20 i 2022, 820,44 i 2023, 793,33 i 2024.

Gjennomføring på HF's ph.d.-program

I 2024 har Forskningsseksjonen, i samarbeid med HR-seksjonen, jobbet med å få fram tall på hvor mange av våre ph.d.-kandidater som fullfører, og hvor mange av de HF-tilsatte stipendiatene som får gjennomføringsstipend (dvs. at de har levert enten til normert tid, eller til normert tid+6mnd).

Vi har sett på kandidater som ble tatt opp på programmet i årene 2015-19. En del av kandidatene som har blitt tatt opp på programmet i årene etter 2019 har ennå ikke levert, men kan likevel fortsatt kvalifisere for gjennomføringsstipend (f.eks. som følge av sykmeldinger, foreldrepermisjon osv.). Det ville derfor gitt ufullstendige data hvis vi hadde inkludert 2020 og fremover i datasettet.

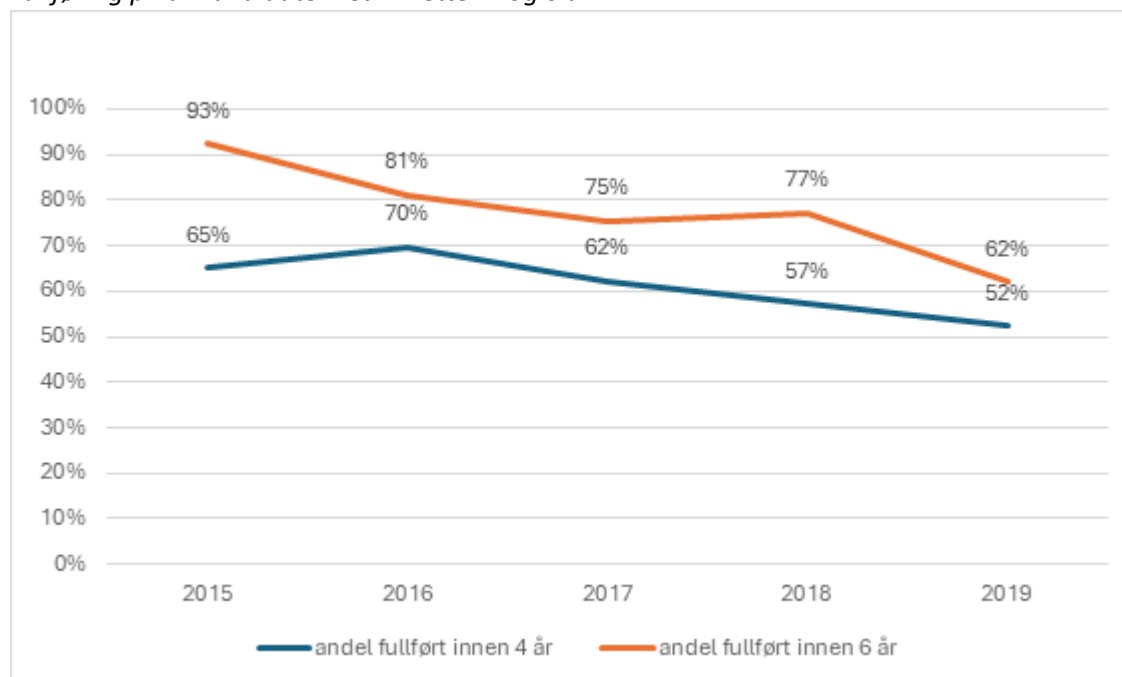
Den generelle trenden er at antallet kandidater som har fullført (dvs. levert og disputert) etter 4 og 6 år gikk ned i perioden. Samtidig ser vi at antallet som mottok gjennomføringsstipend holdt seg mer

stabilt og høyt. Det er her verdt å merke seg at fullføring og det å motta gjennomføringsstipend ikke er det samme, og heller ikke inkluderer de samme (under)gruppene blant kandidater.

Å fullføre betyr at man både har levert og disputert, altså at man er tildelt graden ph.d. Statistikken som viser fullføring inkluderer alle som er tatt opp på programmet, både ansatte ved HF og eksternt finansierte, altså kandidater som er tatt opp på vårt program, men som har en annen arbeidsgiver.

Gjennomføringsstipend er et incentiv som følger med ansettelsen som stipendiat ved vårt fakultet, ikke med opptak på programmet. Kandidater med ekstern arbeidsgiver kan ikke motta gjennomføringsstipend fra HF, og telles derfor heller ikke med i statistikken som viser andelen som kvalifiserte for gjennomføringsstipend i aktuell periode.

Fullføring ph.d.-kandidater ved HF etter 4 og 6 år:

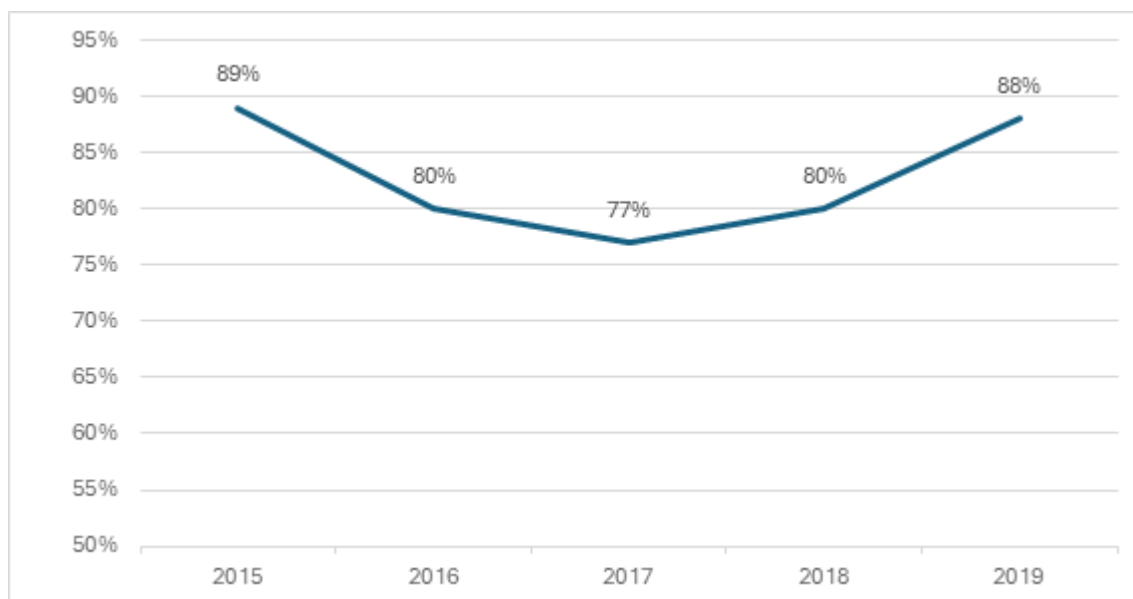

Tekstalternativ:

Antall fullført ph.d etter 4/6 år i prosent: 65/93 i 2015, 70/81 i 2016, 62/75 i 2017, 57/77 i 2018, 52/62 i 2019.

*FS-data hentet fra Tableau. Tallene inkluderer alle som er tatt opp på HF's ph.d.-program i perioden 2015-2019, også eksternt finansierte.

Andel som har fått gjennomføringsstipend blant HF-tilsatte stipendiater i årene 2015-2019

Tekstalternativ:

Andel som har fått gjennomføringsstipend blant HF-tilsatte stipendiater i årene 2015-2019: 89 % i 2015, 80 % i 2016, 77 % i 2017, 80 % i 2018, 88 % i 2019.

Digitale satsinger

HF digital

HF digital («digitaliseringssatsinga») har gjennom hele 2024 hatt et høyt aktivitetsnivå retta mot å oppnå HFs strategiske mål knytta til digitalisering i ordets brede forstand, herunder digital kompetanse, bruk av digitale metoder og verktøy, støtte til faglig aktivitet med digitale komponenter, og liknende. HF digital har en faglig leder og en administrativ koordinator som følger opp satsinga på løpende basis i samråd med en rådgivende koordineringsgruppe. HF digital arbeider etter en tiltaksplan som planlegger satsingas aktiviteter for to år av gangen, planen revideres årlig og vedtas av dekanatet.

Tiltakene som ble gjennomført i 2024 var bl.a. kartleggingssamtaler med alle instituttene om digital kompetanse, kurs i diverse digitale ferdigheter (bl.a. Python, GIS, Markdown), og en serie panelsamtaler om humaniora og det digitale skiftet. Erfaringene fra satsingas første år er at det er stor interesse for digital kompetanse og digitale metoder på HF, og at det er mye felles behov på tvers av instituttene.

HF:Studio

HF:Studio har arbeidet for fremme digitale undervisnings- og vurderingsformer, hvor godt digitalt innhold designes for studentene. Et eksempel er samarbeidet med det DIKU-finansierte prosjektet *ARG - Argumentasjon i praksis* ved Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk. Prosjektet har utviklet et omvendt undervisningsdesign som bruker forhåndsinnspilte videoer til å trene studentenes argumentasjonsevner, som aktiveres gjennom diskusjon av dagsaktuelle temaer. ARG piloterer som supplement til Exphil i 2025.

Gjennom samarbeid med Institutt for medier og kommunikasjon har HF:Studio støttet vurderingsformer som videoessay og TED-talks som styrker formidlingsferdighetene til studentene, samt bistått underviseres bruk av podkast som kvalifiseringsoppgave og sluttvurdering. Dette er et

format som nå har blitt innarbeidet ved emner hos de fleste av våre institutter. Podkast er en læringsaktivitet som sikrer at studentene må forstå og anvende pensum og formulere kunnskapen sin i sanntid. Dette er spesielt aktuelt i lys av påvirkningen kunstig intelligens har hatt på tradisjonelle vurderingsformer. HF:Studio sitt podkast-rom blir også utnyttet av undervisere som ønsker å bruke podkast til forskningsformidling, som den populære podkasten [Frankrike forklart](#).

Humit – senter for digital utvikling på HF

Humit ble etablert 1. januar 2023 som en sammenslåing av enhetene DMLF (Digitale medier i læring og forskning) fra HFs IT-seksjon og Tekstlaboratoriet fra ILN. Humit besto fra oppstarten av seks ingeniører og en faglig leder fra de tidligere enhetene og i 2023 kom det til en faglig nestleder samt administrativ støtte fra forskningsseksjonen. Humit har i 2024 jobba med utvikling av digitale løsninger for en rekke fagmiljøer på HF, med hovedtyngde innen løsninger til forskning og formidling, men også retta mot undervisning. Ansatte fra Humit har bidratt både strategisk og operativt til det digitale sporet i strategiske satsinger 2024-28, HF digital. Våren 2024 ansatte Humit en ingeniør med ekspertise innen maskinlæring.

Humit var partner i to søknader som høsten 2024 fikk tilslag i NFRs utlysning av Midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet, Norchron (koordinator: ILN) og WebData (koordinator: Nasjonabiblioteket). Humit var også med i en rekke mindre søknader som fikk tilslag fra ulike kilder, bl.a. FRIPRO, Teksthub (UiO hub-node) og HFs infrastrukturmidler.

Formidling og fellesinitiativer

Humaniorafestivalen 2024: Inn i Historien

Med historie som tema inviterte HF til den andre humaniorafestivalen i rekken, fra 7. – 21 mars. «Inn i Historien – Humaniorafestivalen 2024» fant sted på nær samtlige Deichman-biblioteker i Oslo. I tillegg samarbeidet festivalen med Nationaltheatret, Det norske teatret, Oslo Nye teater, Jødisk museum, Interkulturelt Museum, Klimahuset, Historisk museum og podkasten Historier som endret verden.

Med 29 publikumsarrangementer, én byvandring, fire «scenesnakk», to utstillinger og en landsdekkende essaykonkurranse i samarbeid med NRK skole og Samtiden, fikk 3100 personer med seg festivalen fysisk, mens over 25 000 lyttet til de to arrangementene som var livepodkast. Til sammen 36 forskere fra HF formidlet under festivalen, i tillegg møtte publikum elleve masterstudenter, tre UiO-forskere fra andre enheter, og 24 eksterne deltakere i panelene.

Neste humaniorafestival arrangeres i mars 2026.

Arrangementer og forskningssaker

Forskere fra HF bidro i en rekke arrangementer på UiOs formidlingsarena Scene Domus Bibliotheca. Fakultet sto som arrangør for seks av arrangementene:

- Historie som våpen: Hva lærer de på skolen i Russland
- Valg i USA: Hvem stemmer på hvem og hvorfor?
- Forandre verden med bøker? Minoritetsforfattere og litterær aktivisme.
- Dyrene og oss. En samtale med Arne Johan Vetlesen
- Klimafrokost: Hvordan få folk til å høre og handle?
- Norge som fredsnasjon og krigsmakt

Det ble skrevet 27 saker om resultater fra HF's forskning i 2023. I gjennomsnitt ble forskningssakene lest cirka 2000 ganger. Sakene publiseres også på Forskning.no, noe som er avgjørende for gode lesertall. En svært viktig ikke målbar merverdi for forskningssakene er når de fører til ytterligere omtale i lokal- og riksmidier. Alle sakene om forskningen ved fakultetet oversettes til engelsk. På engelsk er lesertallene en god del lavere enn på norsk. Det ble i tillegg skrevet 25 saker om aktivitetene ved fakultetet; for eksempel om større tildelinger, priser og nye lederstillinger, som deles med målgrupper som aktivt følger fakultetet enten via nyhetsbrev eller i sosiale medier.

Forskere i mediene

HF-forskere ble nevnt i til sammen cirka 2800 saker i mediene i 2024, ifølge medieovervåkingen til Retriever. I overkant 400 av disse dreier seg om formidling i radio og TV. Store hendelser i verden påvirker hvilke forskere som oftest blir intervjuet eller sitert, og HF's forskere er å finne blant de mest siterte forskerne i landet.

Nettsider

Til tross for at det årlig opprettes 2500 nye nettsider på hf.uio.no, ligger det totale antallet nettsider ved fakultetet stabilt under 20 000. Dekanatet vedtok høsten 2023 en forvaltningsplan for fakultetets nettsider som beskriver hvordan de skal forvaltes, og tiltakene i planen har foreløpig vært tilstrekkelig for å sikre et stabilt nettsted med høy kvalitet.

Podkaster ved HF

Universitetsplassen

I 2024 ble det produsert fire episoder om HF's forskning til UiOs felles forskerpodkast:

- Utenlandske leger er ikke forberedte på de norske dialektene
- Tett på Øystein Sørensen: – Andre verdenskrig har fortsatt en spesiell plass i norsk historiebevissthet
- - Vi trenger en kultur som hjelper oss å tenke rundt rett og galt
- Skjebnetid for Europa: Fransk facelift på ytre høyre

Norgeshistorie

En forskningsbasert historiepodkast som sendes på NRK P2 og også kan lyttes til i NRK Radio-appen. Programleder er Ellen Cathrine Lund. I 2024 kom det en ny serie på fem episoder om «Norge og Midtøstenkonflikten».

Frankrike forklart

Kjerstin Aukrust og Geir Uvsløkk fra UiO, og Franck Orban fra Høgskolen i Østfold, inviterer gjester til samtale for å forstå det som skjer i Frankrike i dag, og for å vite mer om landets historie, politikk og kultur. Det ble produsert 21 episoder i 2024.

SAKLIG!

En podkast om sakprosa og retorikk, som ledes av professor Johan Tønnesson og master i retorikk og språklig kommunikasjon Signy Grape. To episoder ble laget i 2024.

RelPol Podcast

En podkast om det komplekse samspillet mellom religion og politikk, ledet av førsteamanuensis Andrea Rota. Det ble publisert tre episoder i 2024.

Språklæring i Colombia

Stipendiat Mari Wesenberg diskuterer språk og språklæring sammen med andre forskere, lærere og elever i Colombia. Sju episoder ble publisert i 2024.

Priser og utmerkelser

- Professor Hilde Henriksen Waage mottok UiOs Formidlingspris 2024
- Litteraturviter Emma Helene Heggdal fikk Kongens gullmedalje for avhandling om Anne Carsons langdikt
- Birgitte Lie ble den første i historien til å bli kåret til HFs beste masterformidler, i Masterduellen 2024
- Professor Pia Lane mottok Fridtjof Nansens belønning for fremragende forskning innen humaniora og samfunnsvitenskap
- Studentparlamentets undervisningspris 2024 gikk til førsteamanuensis Piotr Garbacz
- Professor Elisabeth Staksrud ble utnevnt til ny merittert utdanner ved Universitetet i Oslo
- Professor Einar Lie ble hedret med KÅKÅnomics-prisen for 2024
- Førsteamanuensis Bodhisattva Chattopadhyay og forskningsprosjektet CoFutures vant den europeiske universitetsalliansen Circle Us Inter Circle U. Prize (ICUP) 2024, for sin tverrfaglige forskning
- HF utnevnte Sally Haslanger ved Massachusetts Institute of Technology (MIT) og José van Dijck ved Utrecht University til fakultetets æresdoktorer i 2024

Personal

Tilsettinger

Stillinger behandlet i tilsettingsutvalget for vitenskapelige ansatte:

Stillingstype	Totalt antall tilsettinger	Andel kvinner	Andel med internasjonal bakgrunn
Professor	1	0	100%
Førsteamanuensis	8	25 %	62 %
Stipendiat	47	53 %	45 %
Postdoktor	21	43%	86 %
Forsker	12	50%	25 %
Bistillinger (20 prosent)	13	62 %	46%
Professoroppyrkk	16	62%	81%

HF tilsetter omtrent like mange menn som kvinner, men i 2024 har det vært flere menn enn kvinner. Fakultetet tilsetter flere med internasjonal bakgrunn enn med norsk bakgrunn. De siste to årene har fakultetet ansatt mange førsteamanuenser, 17 i 2022 og 20 i 2023, mot 5-7 i årene 2020 og 2021. I 2024 er antallet redusert til 8 førsteamanuenser 1 professor.

I 2022 nådde HF målet om minimum 40 prosent kvinner blant professorene. I 2023 var andelen 41 prosent og i 2024 er andelen 45,7 prosent. Tilsetting i professorkode skjer ved opprykk, siden HF med tanke på likestilling tilsetter i førsteamanuensisstillinger, og ikke i professorater. Det er gledelig å se at vi har svært mange som søker professoroppyrkk, hele 16 personer, og flere av dem er ganske nytilsatte.

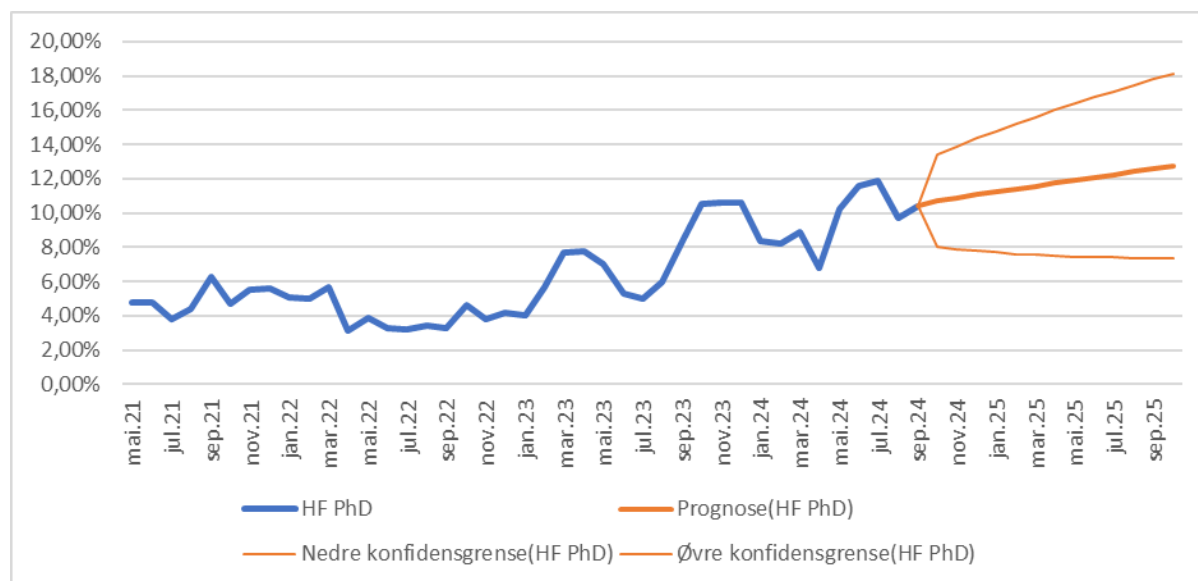
Sykefravær hos doktorgradsstipendiater

Det har vært et økende fokus på sykefravær i offentligheten, og vi ser at den generelle trenden er et økende sykefravær i et land der sykefraværet allerede er blant verdens høyeste. Noe sykелighet vil man alltid ha – normal, biologisk sykелighet hos en gjennomsnittlig gruppe mennesker vil ligge på 2-4 %. Et sykefravær på 9,64 % som per nå er status for gjennomsnittlig fraværspersent i 2024 tyder på at det er andre forhold som utgjør den store delen av sykefraværet.

Her må det legges til at doktorgradsstipendiater ikke representerer noe gjennomsnitt av befolkningen i arbeidsfør alder (19-69 år), med en gjennomsnittlig alder på 32,4 år og en median alder på 32 år. Dette er en periode i livet da mange etablerer seg og får barn, noe som helt klart kan ha en innvirkning på det totale sykefraværet. Samtidig er det et tankekors at fraværet har økt så drastisk, fra et årsgjennomsnitt på 4,06 % i 2022. Til sammenligning er sykefraværet i statlig forvaltning for 2. kvartal 2024 på 6,6 %, opp fra 6,2 % på samme tid i 2023 (SSB).

Sykefraværproblematikken blant stipendiater ble diskutert i programrådsmøte i vårsemesteret 2024, og det ble i etterkant av dette ytret ønske om oppdaterte tall og analyser på området til programrådets siste møte i høstsemesteret samme år.

Sykefraværet blant denne ansattgruppen har økt markant i senere tid, med en særlig økning fra siste kvartal 2023. Trendlinjen (som ikke tar hensyn til sesongsvingningene) er raskt stigende, og prognosen likeså:

Tekstalternativ:

Statistikk for sykefravær. 2021: 4,8 % i mai, 3,8 % i juli, 6,3 % i september, 5,5 % i november. 2022: 5,1 % i januar, 5,7 % i mars, 3,9 % i mai, 3,2 % i juli, 3,3 % i september, 3,8 % i november. 2023: 4 % i januar, 7,7 % i mars, 7 % i mai, 5 % i juli, 8,4 % i september, 10,6 % i november. 2024: 8,4 % i januar, 8,9 % i mars, 9,16 % i mai, 9,49 % i juli, 9,82 % i september. Deretter vises prognosen for november 2024 på 10,9 % (variasjon 8-14 %). Prognosen for 2025: januar 11,2 % (variasjon 8-15 %), mars 11,6 % (variasjon 8-16 %), mai 11,9 % (variasjon 7-16 %), juli 12,2 % (variasjon 7-17 %), september 12,6 % (variasjon 7-18 %).

HF har en utfordring hva gjelder sykefravær hos denne ansattgruppen. HF skiller seg ut fra sammenlignbare fakulteter ved UiO, ved at utviklingen her er mer negativ enn hos andre. Dette gjelder særlig for kvinnelige stipendiater.

HR-seksjonen vil fortsette å levere tall og analyser på fravær for denne ansattgruppen, og vil legge dette inn i sitt årshjul for HR-analyser. Gode analyser på dette feltet er viktig både for å kunne isolere de ulike årsakene til denne økningen, samt for å utvikle tiltak som treffer.

Mentorprogram for fast vitenskapelig ansatte

Høsten 2022 startet fakultetet et mentorprogram for fast vitenskapelig ansatte som ledes av prodekanen for forskning. Med dette programmet ønsker HF at de nytilsatte får god opplæring, at de opplever å bli inkludert i det akademiske fellesskapet og at de får innblikk i universitetsdemokratiet. Ved tiltredelse får den nytilsatte tildelt en mentor, og blir automatisk påmeldt programmet. Programmet oppleves som svært nyttig og relevant av både nytilsatte og mentorer.

Mentorprogrammet går over et år, og består av fellessamlinger og møter mellom den nytilsatte og mentoren. I første runde var det ti påmeldte til programmet. Høsten 2023 var det oppstart av nytt kull med så mange som 40 deltakere. Programmet blir justert etter tilbakemeldinger og antall nyansatte. I 2024 var kullet på 16 deltakere og da forsøkte vi rullerende opptak, slik at de som begynte i januar fikk egen kickoff. Dette for at de nyansatte skal få en tidligere velkomst, og dette vil bli evaluert i 2025.

Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse (ARK)

Fakultetet har i mange år jobbet målbevisst med å sikre et godt arbeidsmiljø. Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen (ARK) ble for første gang gjennomført for hele UiO våren 2024. Undersøkelsen ble sendt ut i februar, med påfølgende oppfølgingsprosesser der målet var å utvikle virksomme arbeidsmiljøtiltak på enhetene nedfelt i handlingsplaner.

For første gang ble ansatte også spurt om uønskede hendelser. Resultatene ble kun generert på nivå 1 som er UiO nivå.

Svarprosenten ved HF var 71,2, noe høyere enn svarprosenten ved UiO som var 70,9. Resultatene på overordnet nivå, og for alle stillingsgrupper samlet, viser en positiv utvikling på alle områdene kartlagt i ARK, foruten «Medvirkning og informasjonsflyt» og «oss og arbeidet vårt» som holder seg stabilt fra 2020. Faste vitenskapelig ansatte skårer jevnt over lavere enn midlertidige vitenskapelige ansatte, mens stipendiater er de som er mest tilfreds. Generelt oppleves arbeidsmiljøet ved HF som er godt sted å være for alle ansattgrupper.

Status for den økonomiske situasjonen

Bevilgningsøkonomien for Det humanistiske fakultet viser et isolert merforbruk på 53,9 millioner kroner for 2024. Dette resultatet viser en noe bedre posisjon enn det som var lagt til grunn i budsjettet, hvor det var forventet et merforbruk på 57,7 millioner kroner. Sammenlignet med året før, har inntektene økt med 24,1 millioner kroner mens kostnadene har steget med 45,7 millioner kroner, hovedsakelig grunnet økte lønnskostnader som følge av lønnsoppgjøret og en økning i antall årsverk. Driftskostnadene har forblitt stabile og i tråd med budsjettet.

Nettobidraget har derimot blitt redusert med 6,1 millioner kroner sammenlignet med 2023, i hovedsak grunnet noe lavere prosjektaktivitet. Dette har bidratt til en netto økning i merforbruket med 31,4 millioner kroner fra året før. Fakultetet har beveget seg fra å ha et historisk høyt mindreforbruk til nå å møte et betydelig merforbruk.

Akkumulert mindreforbruk i 2024 landet på 96 millioner kroner hvilket er som forutsatt i prognosen som ble fremsatt i desember. Dette har medført en justering i prognosene mot 2029, hvor det antatte merforbruket er nedjustert fra 100,8 til 96,7 millioner kroner.

Fakultetet jobber aktivt med å identifisere og iverksette tiltak for å få ned akkumulert merforbruk i slutten av prognoseperioden. Dette arbeidet vil fortsette å være en høy prioritet gjennom 2025, med et hovedfokus på å finne løsninger for å styrke sin økonomiske situasjon og oppnå en bærekraftig økonomi over tid.

Under vises utviklingen av inntekter, kostnader og nettobidrag for årene 2020 til 2024.

Bevilgnings- virksomhet	Årsregnskap 2020	Årsregnskap 2021	Årsregnskap 2022	Årsregnskap 2023	Årsregnskap 2024	Årsbudsjett 2024
Inntekter	-656,90	-673,52	-677,15	-678,27	-702,40	-695,00
Personalkostnader	545,96	563,47	579,07	643,50	689,18	699,47
Driftskostnader	101,65	109,23	124,60	138,52	138,38	137,93
Investeringer	4,24	9,26	5,72	8,49	9,37	4,25
Isolert mer- /mindreforbruk uten nettobidrag	-5,05	8,43	32,23	112,23	134,53	146,66
Nettobidrag fra eksternfinansierte prosjekter	-49,12	-54,43	-74,49	-87,09	-81,49	-88,62
Prosjektavslutning	0,23	0,61	-0,08	0,55	1,55	-0,32
Overforbruk BOA		3,19	0,64	-3,16	-0,67	
Isolert mer- /mindreforbruk	-53,94	-42,20	-41,69	22,53	53,93	57,72
Overført fra i fjor	-31,16	-92,30	-135,24	-178,55	-149,97	-147,89
Akkumulert mer- /mindreforbruk	-85,10	-134,49	-176,93	-156,02	-96,04	-90,16